

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiuntur ...

Axel, Johannes Honorius van

Coloniae Agrippinae, 1656

De iuramento Calumniæ. Titulus VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61552)

dum, sed si d. executioni facile locus esse non poterit, licebit iudici spirituali gladio in delinquentes vi, si delicti qualitas, præcedente saltem bina monitione, etiam per editum, id postulat. d. c. 3 §. in causis quoque criminalibus ff. 25.

De iuramento Calumniæ.

Titulus VII.

S V M M A R I A.

- 1 Calumniæ iuramentum tacite remitti potest, expresse non potest remitti.
- 2 Semel tantum præstatur in qualibet causa, & ante sententiam.
- 3 De Calumniæ & veritate dicenda iuratur in causis spiritualibus, quasi spirituali & à prælato in causa ecclesiæ propria.
- 4 Malitia iuramentum iudex exigit, quoties viderit expedire & ante & post litem contestatam.
- 5 Calumniæ iuramentum qui præstare cogantur.
- 6 Calumniæ iuramentum non præstant fiscali, & quando contentio est de feudo nec dominus, nec vasallus.
- 7 Calumniæ iuramentum recusantis pœna est ut actor ab instituta actione cadat, reus habeatur pro confesso super intentatis principaliter, cum qualitatibus, si confessio sibi nocet, alias habetur pro negante.
- 8 De malitia non iurant pœna.

LIBELLO dato, facta reconventione, lite contestata, iuratur de calumniæ iure civili, l. 2. C. hoc tit. iure canonico in qualibet parte iudicij, cum huiusmodi iuramenta præstari ab initio de substantia ordinis iudicij non existat, c. 1. hoc tit. in 6. ideo post præcedentes rubricas subnectit hanc de iuramento calumniæ: de quo tractatur, Instit. tit. de pœna temere litigantium lib. 4. Propter o-

Summa in Decretales.

missum tacite, hoc iuramentum ꝛ processus non est nullus, aut annullandus, nisi fuerit exactum, Clem. sepe de verbo. signif. c. 1. §. 1. & ibi gl. in verbo annullandus hoc tit. an 6. & ibi Franc. & Can. Rot. decis. 2. hoc tit. in antiq. Pur. decis. 388. lib. 2. Greg. XV. decis. 209. n. 3. & seq. Gail. obs. 84. cum 2. seqq. lib. 1. & hæc petitio in quolibet actu est repetenda, arg. eorum qua tradit Alex. in l. non solum §. morte n. xi. & 12. ff. de nou. oper. nunciat. & ibi DD. Pur. decis. 213. lib. 2. Greg. XV. decis. 157. & ibi annot. Rot. decis. 688. n. 3. par. 1. diuers. expresse remitti non potest, l. 2. §. sed quia C. de iuram. propter calum. dando gloss. in c. 1. §. 1. in verbo tacite hoc tit. in 6. & ibi Can. Semel tantum ꝛ præstatur, auct. hoc sacramentum C. 2. hoc tit. gloss. fin. in c. 2. de prob. Greg. XV. decis. 157. n. 1. & ibi annot. in qualibet causa, c. 1. hoc tit. etiam summaria, d. Clem. sepe c. ceterum hoc tit. cott. in memor. in verbo iuramento calumniæ. criminali, Pan. in d. c. 1. num. 12. & seq. hoc tit. ac in causa appellationis: c. in appellationis hoc tit. in 6. debet præstari ante sententiam, & non postea, quia respicit præsentia, & futura, non præterita, Cynn. in l. 2. n. xi. C. de iuram. propt. cal. dand. In causis ꝛ spiritualibus simul iuratur de calumniæ, & veritate dicenda, c. 1. §. fin. hoc tit. in 6. item in quasi spirituali, ut usurarum, præstatur iuramentum de veritate dicenda, nec non à prælato in causa ecclesiæ propriæ, quando de facto agitur, c. ex literis & ibi gl. 1. & fin. de iure iur. & Can. licet iura decretalium in hisce causis iuramentum calumniæ nulli prorsus indicant, c. literas hoc tit. præterea iure canonico post præstium de calumniæ; aut veritate dicenda iuramentum, potest iudex à partibus exigere ꝛ iuramentum malitiæ, quoties viderit expedire, & ante & post litem contestatam, ut cum iudex suspicantur, quod malitiose proponatur exceptio, c. literas §. nos autem circa finem de restit. spoliat. petatur dilatio, d. c. in appellationis

nis §. fin. c. presentium & ibi gl. in verb. iuramento de testib. & sic tria iure canonico præstantur iuramenta, calumniæ, de veritate dicenda, & malitiæ, ex supradictis.

5 Præstant t̄ hoc iuramentum principales personæ, auth. principales persona C. hoc tit. eorum hæredes & successores, d. auth. principales l. qui bona §. si quis ff. de damn. inf. c. 2. §. 1. & ibi gloss. in verb. iuramentum Franc. & Can. de iuram. cal. in 6. clerici in eorum causis proprijs, c. ceterum hoc tit. gloss. fin. in c. pen. 22. quest. 5. & ibi Can. episcopus in causa propria, si per se ipsum eligit litigare propositis, non tamen tactis euangelij; si verò per actorem aut syndicum, per hunc præstandum erit. c. fin. hoc tit. Quando propriam ecclesiæ suæ causam peragunt episcopus inconsulto Romano pontifice, quique clericus inconsulto suo prælato, hoc iuramentum præstare non debent; sed possunt procuratoribus committere præstandum. c. 1. hoc tit. Vniuersitas, nisi releuet se, constituendo syndicum vel procuratorem, c. imperatorum & c. pen. hoc tit. qui iurant in animam propriam, si causam omnino non nesciant. c. in pertractandis hoc tit. aliter enim anceps subirent periculum, l. videamus ff. de in lit. iur. Tutores quoque & curatores, & alij legitimi administratores iurant in animam propriam. l. 2. §. quod obseruari C. hoc tit. Procurator iurat, si speciale habeat mandatum, in animam domini constituentis, c. in pertractandis & ibi gloss. fin. hoc tit. c. fin. eod. in 6. Gal. obi. 83. & obi. 88. cum 2. seqq. li. 1. Greg. xv. decis. 282. in princ. & in animam propriam, quo casu non requiritur speciale mandatum, etiam si sit constitutus post præstitū hoc à principali iuramentū, & à domino, quid ponere & respondere debeat, sit instructus. c. 2. §. 1. & ibi gloss. in verb. ab ipsis hoc tit. in 6. quare iudex in delatione huius iuramenti debet inspicere causæ priuilegiū,

& personarum qualitates, & illud mandare præstari, quandoque per ipsos principales, quandoque per procuratores. d. c. in pertractandis. Fidealis t̄ non iurat de Calumnia, 6 Fr. Luca: de fisco & eius priuileg. 79. Myns. obi. 74. cent. 1. & quando contentio est inter Dominum & Vasallum de feudo, Vasallus non potest à Domino exigere iuramentum Calumniæ, nec Dominus à Vasallo, §. penult. de Consuetud. recti feudi & ibi Bald. & DD. Pœna t̄ recusantis hoc iuramentum cum præstandum fuerit, est, vt actor ab instituta actione cadat, reus autem haberi debeat pro confesso, d. c. imperatorum c. fin. §. fin. hoc tit. super intentatis principaliter cum eorum qualitatibus, l. 2. in princ. vers. diuus ff. de iur. fisci Bald. in l. 2. §. quod si actor in fine C. hoc tit. si confessio tibi nocet, alias habetur pro negante, Bald. in d. §. quod si actor num. 3. l. non alienum l. de atate §. 1. & seqq. ff. de interrog. act. gloss. pen. in c. 2. de confess. in 6. & ibi Can. non ipso iure, sed per sententiam iudicis: quia iudex procedit contra actorem absoluendo reum, & eodem modo condemnat reum actori, etiam si actor nihil probauerit; auth. principales persona in fine C. hoc tit. & potest contumacia purgari per recusantem, præstando hoc iuramentum vsque ad sententiam iudicis condemnatoriam, seu declaratoriam: Pan. in d. c. fin. num. 19. & seqq. hoc tit. & non transit ad hæredem, quando recusans moritur ante sententiam declaratoriam, l. eius qui delatorem & ibi Bart. num. 1. ff. de iur. fisci Gal. obi. 86. lib. 1. num. 6. & seqq. Limita primo, quia in criminalibus ex sola contumacia accusatus non habetur pro confesso. l. Diuus vers. sic & diuus prius ff. de cust. & exhib. reor. l. 2. in princ. C. de ijs qui latio, vel alijs crimin. & c. Bart. in l. absentem num. 3. ff. de pen. Bald. in l. 1. num. 10. C. quomod. & quando iud. & c. Bald. in l. 2. §. quod si actor num. 4. C. hoc tit. l. 1. C. de rapt. virg. Limita secundo quando

quando nolens iurare iam perfecte probauisset, Bald. inc. 2. num. 7. in fine de prob. per illam text. l. si in l. admonendi ff. de iur. iur. num. 84.
 8 De pena † non iurantis ne malicia vide Gaill. obs. 87. lib. 1.

De dilationibus.

Titulus VIII.

S V M M A R I A.

- 1 Dilatio datur vocato ad iudicium extra ordinarium per rescriptum, ad impugnanda precum mendacia, qua impetranti denegatur.
- 2 Vocatoria seu expectatoria datur citato ad litis ingressum & iudicij ordinationem.
- 3 Deliberatoria non datur auctori, sed vocato ad iudicium in causa Ciuili.
- 4 In causa criminali non datur dilatio deliberatoria.
- 5 Rescriptoria dilationes habent locum ante vocationem in ius, danturque exspoliatis tam in causa Ciuili quam in criminali.
- 6 Probatoria dilatio datur auctori & reo gratia instrumentorum & personarum ad veritatis indagacionem.
- 7 In causis pecuniariis non datur nisi semel, & ex causa impedimenti in prima datur secunda.
- 8 In criminalibus dua auctori & tres dilationes dantur reo, & vteriores ex causa impedimenti quod fuit in primis.
- 9 Dilatio quadam datur ad executionem rei iudicate, condemnato in causa personali datur quadrimestre.
- 10 In actione reali statim fit executio.
- 11 In causa criminali dilatio non datur.
- 12 Dilationes conceduntur citato aduersario, & causa cognita.
- 13 Circa dilationem primam probatoriam leuis adhibetur cause cognitio.

- 14 In secunda dilatione danda, adhibenda est cognitio plenaria a confidente iudice.
- 15 Idem iuris est in duabus auctori, & tribus reo & vterioribus dilacionibus dandis in causa criminali.
- 16 Expectatoria dilatio non intelligitur peremptoria nisi dicatur, vel nisi tertia emanauerit dilatio.
- 17 Probatoria dilatio etiam prima est peremptoria. Requisitio extraiudicialis qua fit a parte partis, sufficit vnica, & intelligitur peremptoria.
- 18 Dilationis effectus est quod siue pars siue integra data fuerit dilatio, eoque iudicij officium conuiescit.

CITATIONES per edicta emanant, cum interuallo dierum, & libello iudici oblato, ac etiam in progressu iudicij solent litigantes petere dilationes, de quibus est videndum. Decretales huius tituli tantum loquuntur de dilationibus, quæ conceduntur ante litem contestatam, nos de eis paulo falius tractabimus, quia multiplices sunt. c. præterea & ibi gl. in verb. plene hoc tit. gl. in summa 3. quæst. 2. & vtrouique Can. Quædam est dilatio, quæ datur † vocato ad iudicium extraordinarium per rescriptum, ad impugnanda precum mendacia, & proferenda aliqua instrumenta, vel testes: quia instructus esse non potuit, qui præter spem ad alienum iudicium trahitur: & impetranti rescriptum penitus est deneganda. l. si quando & auth. quod fieri c. hoc tit. Quædam vocatoria † & 2 expectatoria, quæ datur citato ad litis ingressum, & iudicij ordinationem: c. i. hoc tit. nam reus citandus est ad iudicium tribus edictis, c. de illicita §. de conuentione 24. quæst. 3. l. ad peremptorium ff. de iud. per interuallum non minus decem dierum, l. per interuallum ff. de iud. hodie triginta dierum, §. omnem